

V. úplná aktualizace územně analytických podkladů 2020 ORP Domažlice
ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

SRBICE

Pořizovatel územně analytických podkladů:

Městský úřad Domažlice

odbor výstavby a územního plánování

nám. Míru 1, 344 01 Domažlice

Ing. Jiří Lahoda

Ing. Martina Královcová

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCI

statut	obec
působnost	obec I. stupně
stavební úřad	Staňkov
katastrální území	Srbice u Kolovče, Strýčkovice, Těšovice u Kolovče
počet částí	4
rozloha v ha	1383,7
počet obyvatel k 31.12. 2019	381
zařazení dle závislosti	obec závislá na vybavenosti okolních obcí
stav ÚPD	Územní plán obce Srbice
další strategické dokumenty	Strategický plán rozvoje obce - obec nevyplnila dotazník Pasport místních komunikací - obec nevyplnila dotazník Komplexní pozemková úprava - ANO k.ú. Srbice u Kolovče

HODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI VZTAHU ÚZEMNÍCH PODMÍNEK HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

1. širší územní vazby

a) na území ORP Domažlice

- dostupnost hraničního přechodu – nejbližší hraniční přechod Všeruby ve vzdálenosti 26 km

- hodnocení -

b) mimo území ORP Domažlice

- dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy silniční dopravou – nejkratší spojení do Plzně je 41 km za 0:42 hod, do Prahy je nejkratší dopravní spojení 131 km za 1:37 hod

- hodnocení +

- dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy autobusovou dopravou - do Plzně s přestupem v Holýšově; do Prahy s přestupem v Holýšově a v Plzni

- hodnocení 0

- dostupnost krajského města Plzně a hlavního města Prahy vlakovou dopravou – do Plzně pouze v kombinaci s autobusem a s přestupem v Holýšově; do Prahy pouze v kombinaci s autobusem a s přestupem v Holýšově

- hodnocení 0

2. prostorové a funkční uspořádání území

- obce obsluhované, obsluhující, svébytné - Obec Srbice je obcí obsluhovanou, která je na základní vybavenosti (např. zdravotnictví, školství, sociální služby, zaměstnání) závislá na Domažlicích, Kolovči a Staňkově.

- ukazatel není hodnocen

- obce ležící ve funkčně-urbanizovaných územích (obce ve FUA) - obec leží v dosahu místního pracovního systému (Domažlic) a je zahrnuta do místního pracovního systému Domažlic, tzn. obyvatelé spádují z hlediska dojíždky za prací do Domažlic. Spojení veřejnou dopravou s Domažlicemi je časově náročné a komplikované.

- hodnocení -

10. dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

- dopravní dostupnost - obec nemá železnici. Místní částí Srbice prochází silnice II. třídy, ostatními částmi obce prochází silnice III. třídy. Z pohledu hospodářského prostředí je toto na hranici možnosti obslužitelnosti území.

- hodnocení 0

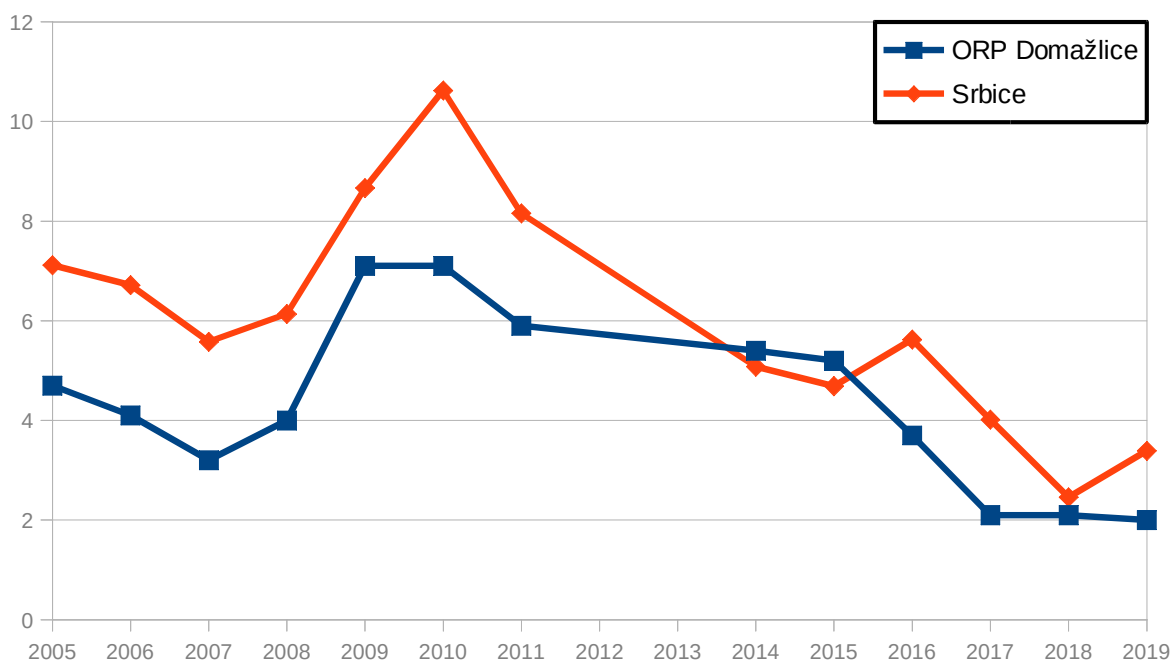
- technická infrastruktura - zásobování vodou není řešeno. Kanalizace je jednotná a zastaralá. Veřejné osvětlení je dostačující. Obec je plynofikována.

- hodnocení -

11. ekonomické a hospodářské podmínky

- vývoj nezaměstnanosti – hodnoty převážně nad průměrem ORP Domažlice

- hodnocení -

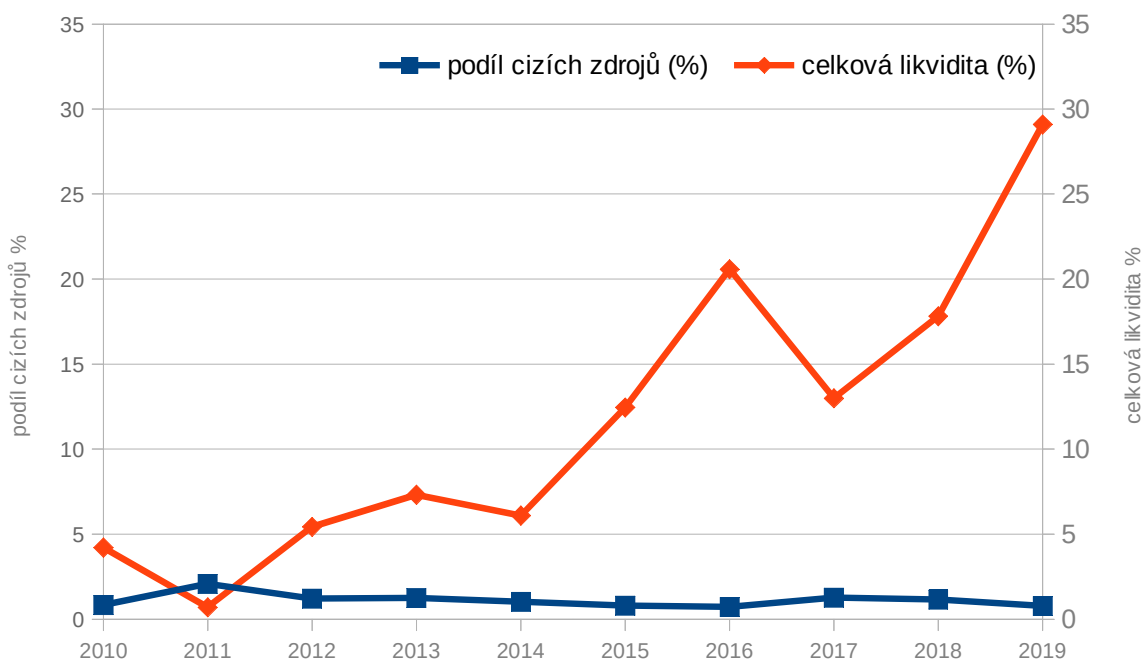

- daňová výtěžnost – činí 15,2

- hodnocení 0

- hospodaření obce - celková likvidita je 0,78; podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům je 29,09

- hodnocení +

- dostupnost ploch pro podnikání – je třeba prověřit potřebu nových ploch pro podnikání

- hodnocení 0

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

3. struktura osídlení

- vývoj počtu obyvatel - klesající

- hodnocení -

- saldo migrace - klesající, od roku 2014 v záporných hodnotách

- hodnocení -

- vývoj přirozeného přírůstku - od roku 2016 stoupající v kladných hodnotách

- hodnocení +

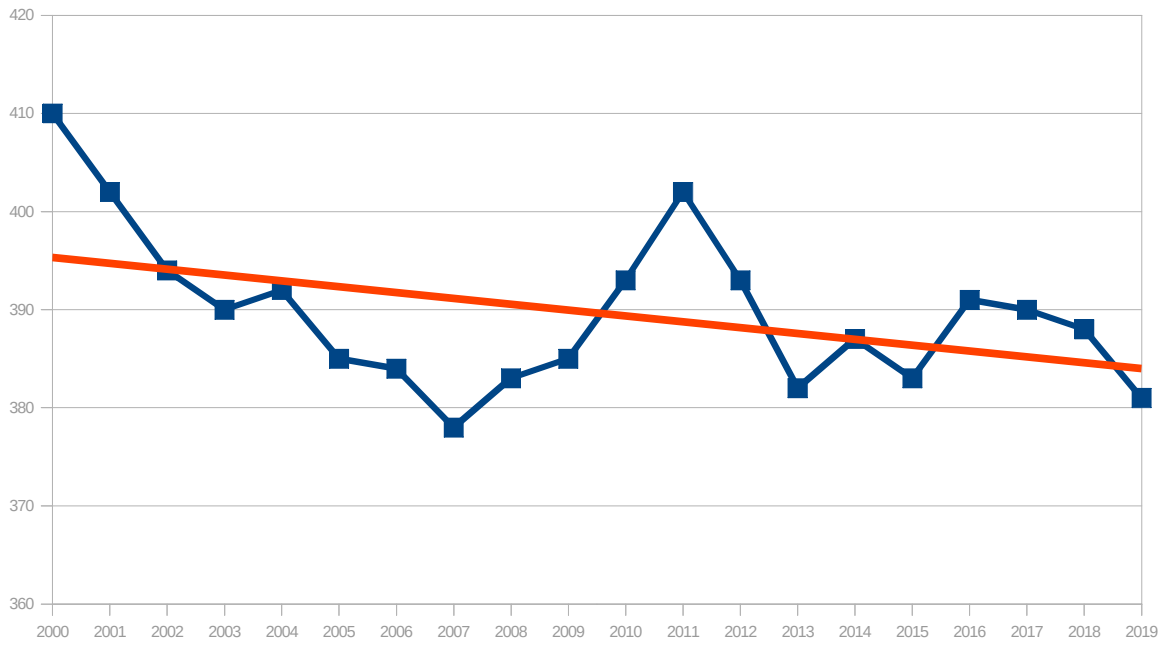
- vývoj indexu stáří ve vztahu k ORP Domažlice - dlouhodobě nad průměrem ORP Domažlice

- hodnocení -

4. sociodemografické podmínky a bydlení

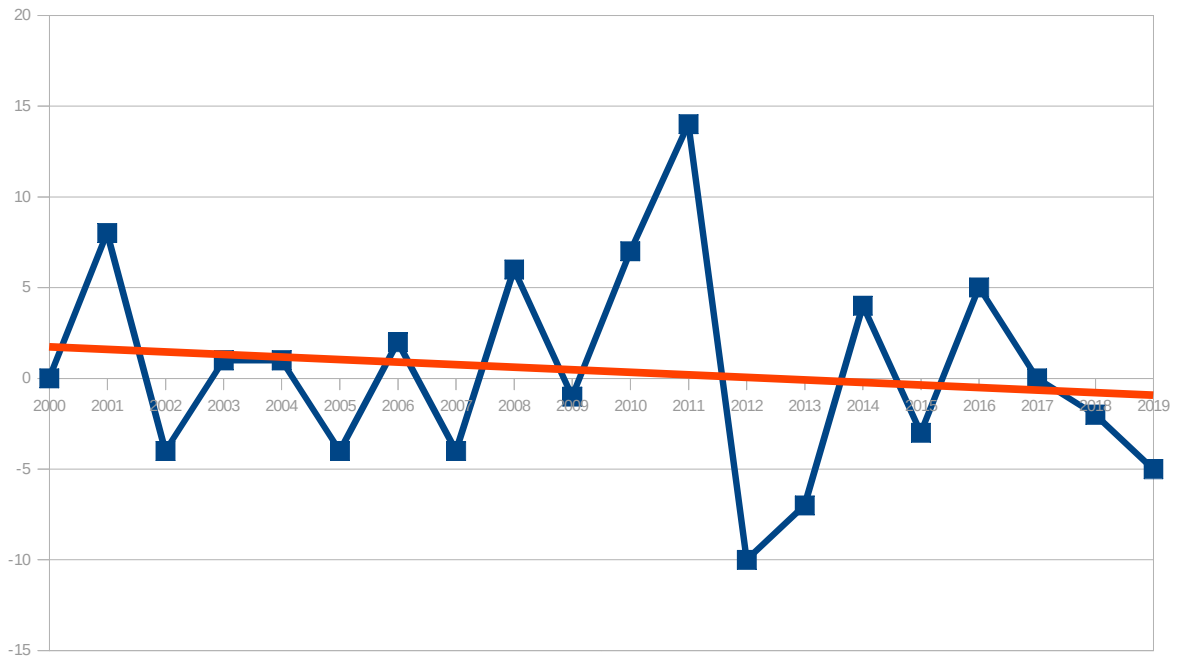
- vývoj počtu obyvatel - klesající

- hodnocení -

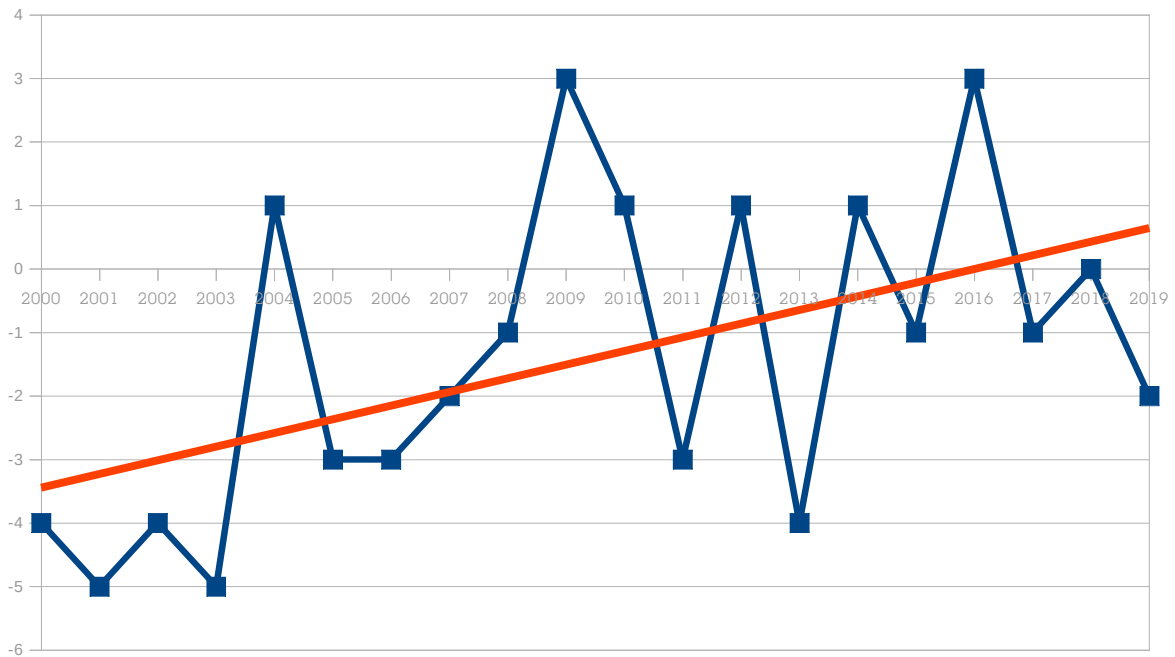
- saldo migrace - klesající, od roku 2014 v záporných hodnotách

- hodnocení -

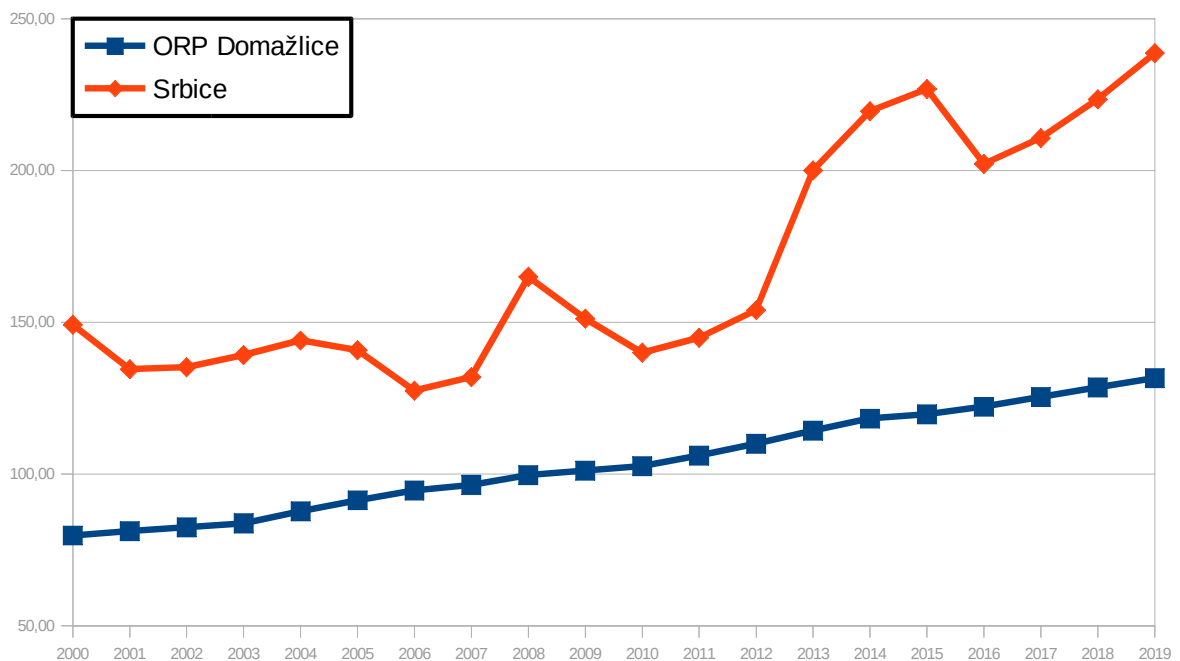
- vývoj přirozeného přírůstku - od roku 2016 stoupající v kladných hodnotách

- hodnocení +

- vývoj indexu stáří ve vztahu k ORP Domažlice - dlouhodobě nad průměrem ORP Domažlice

- hodnocení -

- připravené plochy k bydlení – obec má dostatek pozemků především ve vlastnictví soukromých osob

- hodnocení +

- vývoj v počtu dokončených bytů - klesající

- hodnocení -

- rozvoje obce – počet obyvatel klesá, obyvatelé se spíše vystěhovávají a vývoj v počtu dokončených bytů klesá, ale stále se staví. Obec ve svém rozvoji stagnuje.

- hodnocení 0

9. občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

- *občanská vybavenost* - v Těšovicích se nachází školka, zřizovatelem je obec Koloveč. V obci se nachází obchod s potravinami, kulturní dům, hospoda, hřiště pro nohejbal a tenisový kurt. V obci působí hasiči, myslivci a rybáři.

- hodnocení +

- *vhodné prostory pro konání veřejných akcí* – obec má vhodné prostory pro konání veřejných akcí

- hodnocení +

10. dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

- *dopravní dostupnost* - obec nemá železnici. Místní částí Srstice prochází silnice II. třídy, ostatními částmi obce prochází silnice III. třídy. Z pohledu sociálního prostředí je toto dostačující.

- hodnocení +

- *technická infrastruktura* - zásobování vodou není řešeno. Kanalizace je jednotná a zastaralá. Veřejné osvětlení je dostačující. Obec je plynofikována.

- hodnocení 0

12. rekreace a cestovní ruch

- *turistické cíle* - obec nemá významný turistický cíl

- hodnocení 0

- *veřejná koupaliště* - víceúčelová nádrž ve Strýčkovcích

- hodnocení +

- *cyklotrasa, cyklostezka, naučná stezka* - územím obce prochází jedna turistická trasa a dvě cyklotrasy

- hodnocení +

- *ubytovací zařízení* - v obci není možnost ubytování

- hodnocení -

13. bezpečnost a ochrana obyvatel

- *povodňové riziko* – na území k.ú. Strýčkovice je vymezeno záplavové území Q100, Q20, Q45 a aktivní zóna záplavového území. V zastavěné části do záplavového území spadá řada obytných objektů.

- hodnocení -

- *zdroje znečištění* - v obci není registrován významný zdroj znečištění, ovšem poloha zemědělského družstva v Srsticích významně zatěžuje obyvatele této části zejména dopravou a hlukem z dopravy

- hodnocení 0

- *stoupající doprava* - intenzita dopravy se od roku 2010 nezměnila

- hodnocení 0

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

5. příroda a krajina

- *koeficient ekologické stability* – činí 0,57 (území intenzivně využívané)

- **hodnocení** -

- *přítomnost chráněných území* - na části obce je navržen přírodní park Branžovský hvozd, v k.ú. Těšovice u Kolovče je registrovaný významný krajinný prvek – remíz

- **hodnocení 0**

- *prvky rozptýlené a doprovodné zeleně v krajině (RDZ)* - území leží v oblasti intenzivní zemědělské výroby. V nejnižší části území je RDZ relativně dostatek. V ostatním území RDZ chybí téměř všude - minimum mezí a remízů, doprovodná zeleň podél komunikací a polních cest je spíše sporadická. Část vodotečí je zatrubněna a zmeliorována bez doprovodné zeleně.

- **hodnocení** -

6. vodní režim a horninové prostředí

- *zranitelná oblast vodního režimu* - obec se nachází ve zranitelné oblasti povrchových vod

- **hodnocení** -

- *ochranné pásmo vodních zdrojů* - na území obce není vymezeno

- **hodnocení 0**

- *záplavové území* - záplavové území bylo vymezeno v roce 2016 na toku Merklínka. V hranicích Q20, Q100 a i v aktivní zóně záplavového území se nacházejí stavební objekty.

- **hodnocení** -

- *odvodněné území niv* - velká část niv na území obce odvodněna a přeměněna na orné plochy

- **hodnocení** -

- *zdroje nerostných surovin* - na území obce nejsou evidovány žádné zdroje

- **hodnocení 0**

- *ohrožení těžbou* - obec není ohrožena těžbou

- **hodnocení 0**

- *výskyt poddolovaných území* - na území obce nejsou poddolovaná území

- **hodnocení 0**

7. kvalita životního prostředí

- *hodnoty radonového rizika* – na území nezasahuje oblast vysokého radonového rizika

- **hodnocení 0**

- *zdroje znečištění* - v obci není registrován významný zdroj znečištění, ovšem poloha zemědělského družstva v Srbicích významně zatěžuje obyvatele této části zejména dopravou a hlukem z dopravy

- **hodnocení** -

- *stoupající doprava* - intenzita dopravy se od roku 2010 nezměnila

- **hodnocení 0**

8. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa

- *třída ochrany dle BPEJ* - vyrovnaný podíl mezi půdami s nižší a vyšší třídou ochrany ZPF

- **hodnocení 0**

- *odvodněné pozemky* - poměr mezi odvodněnými půdami s vyšší a nižší třídou ochrany ZPF je víceméně vyrovnaný

- **hodnocení +**

- *ohrožení větrnou erozí* – na území se nachází ohrožené i silně ohrožené půdy větrnou erozí

- **hodnocení -**

- *ohrožení vodní erozí* – na území se nachází několik bloků zemědělské půdy extrémně ohrožených vodní erozí

- **hodnocení -**

- *lesy hospodářské, ochranné a zvláštního určení* – 17,5 % rozlohy obce zaujímají lesy

- **hodnocení 0**

- *ohrožení kůrovcem* – v lesích se nacházejí menší i větší plochy vytěžené v rámci kůrovcové kalamity

- **hodnocení -**

VYHODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI ÚZEMNÍCH PODMÍNEK

Výsledná tabulka vyhodnocení vyváženosti jednotlivých oblastí mezi sebou

Název obce	OBLASTI UDRŽITELNÉHO ROZVOJE		
	HOSPODÁŘSKÝ	SOCIÁLNÍ	ŽIVOTNÍ
Srbice	2 -	- 1	- 8

Obec Srbice se nachází v oblasti s intenzivním zemědělským hospodařením. Obec se zaměří na zmenšení velkých orných ploch např. realizací mezí, remízků, protierozních opatření apod. Dále se zaměří na realizaci a obnovu stabilních krajinných prvků (např. mokřady, rybníky s litorálním pásmem apod.) a na zvýšení retenční kapacity krajiny např. obnovou funkce údolních niv. Dále se zaměří na posílení dopravní a technické infrastruktury.

Úkoly k řešení v ÚPD a území

Hodnoty na území obce

Architektonické a urbanistické hodnoty

Za kulturní hodnoty se považují památkově chráněné objekty a území ve smyslu zákona č. 20/187 o státní památkové péči a dále:

Místní část Srbice

- drobné sakrální stavby - především kapličky, křížky (pamětní kříže), památník padlým ve světové válce
- usedlost čp. 6 s historicky významným špýcharem
- usedlost čp. 2 s bránou
- venkovská chalupa čp. 23 s bránou

Místní část Těšovice

- drobné sakrální stavby - pamětní kříže, kaplička
- historické jádro sídla jako urbanisticky významný prostor
- usedlosti čp 9 a 12 s barokně zvládnutým štítem
- usedlost č. 2, 3 a 5 se špýcharem a bránou
- objekt bývalého chudobince čp. 22

Místní část Strýčkovice

- drobné sakrální stavby - pamětní kříže, kaplička
- historické jádro sídla jako urbanisticky významný prostor
- zemědělská usedlost čp. 3, 15 a 16 s bránou
- venkovská chalupa č. 2 a roubenka č. 8
- soubor venkovských usedlostí celé místní části Háje

Přírodní hodnoty

Za přírodní hodnoty se považují zvláště chráněná území ve smyslu § 14 zákona č. 114/92 o ochraně přírody a krajiny a dále:

- krajinná veduta vymezená v ZÚR
- půdy I. a II. třídy ochrany zemědělského půdního fondu
- funkční prvky územního systému ekologické stability
- zachovalé nivy v okolí vodních toků
- registrovaný významný krajinný prvek - lom s náletovou zelení v katastrálním území Těšovice
- krajinářsky významné kompoziční prvky - aleje, remízy, solitérní stromy, meze - nutno zpřesnit v územně plánovací dokumentaci

Cenné biotopy sledované v rámci mapování biotopů soustavy Natura. Jedná se o plochy mimo lesní porosty, mimo vymezené plochy zvláště chráněných území a mimo I. a II. zóny CHKO Český les. Biotopy musí splňovat jedno kritérium reprezentativnosti A, B nebo kritérium zachovalosti A,B. Pro vymezení samostatné plochy v územním plánu je doporučeno vymezovat plochy od velikosti cca 500 m². Plochy budou upřesněny do zadání územního plánu.

Obec má vyvážené podmínky pro udržitelný rozvoj území v oblasti hospodářského rozvoje a soudržnosti obyvatel v území, přesto se zpracovatel územního plánu zaměří na jejich posílení. V oblasti životního prostředí jsou podmínky udržitelného rozvoje na spodní hranici vyváženosti. Zpracovatel územního plánu se ve své koncepci zaměří především na posílení ekologických funkcí krajiny a eliminaci negativních vlivů z intenzivní zemědělské výroby.

Zpracovatel územního plánu provede stabilizaci hodnot na území obce. U architektonických a urbanistických hodnot zpracovatel stanoví takové regulativy, které povedou k posílení nebo zachování uvedených hodnot obce.

Přírodní hodnoty zpracovatel vymezení zejména jako plochy přírodní, nezastavitelné, s výjimkou veřejně prospěšných staveb dopravní a technické infrastruktury. V případě, že budou přírodní hodnoty zahrnuty do zastavitelných ploch, provede zpracovatel územního plánu náležité odůvodnění a navrhne kompenzační opatření, které eliminuje znehodnocení či poškození konkrétní přírodní hodnoty.

Obec Srbice je obcí obsluhovanou, která je na základní vybavenosti (např. zdravotnictví, školství, sociální služby, zaměstnání) závislá na Domažlicích, Kolovči a Staňkově.

Zpracovatel prověří možnost rozvíjet obec jako střediskové sídlo s nižším podílem služeb, vybavenosti a výroby. Typ bydlení venkovského charakteru s omezeným podílem zahrad vč. chovatelských a pěstitelských činností, popř. vymezených ploch čistého bydlení, zejména se zaměřením na služby pro seniory.

Zpracovatel na základě posouzení možností dané obce prověří výše uvedený požadavek obce a s ohledem na vývoj u sousedních obcí stanoví další koncepci rozvoje obce vč. posouzení, zda není pro obec výhodnější rozvíjet se jako venkovské sídlo se zachováním tradičních hodnot a venkovské architektury se zaměřením především přírodní hodnoty, přírodní zdroje a na rekreaci. Výroba řešena především formou řemeslnické výroby, drobných služeb a živností s max. několika zaměstnanci. Typ bydlení především venkovského charakteru tzn. s převládajícím podílem zahrad a možností chovatelských a pěstitelských činností.

V území, kde není zpracován územní plán nebo nejsou uvedené hodnoty územním plánem chráněny, stavební úřad:

- podle § 90 odst. b) stavebního zákona v případě záměru u architektonických a urbanistických hodnot posoudí zejména to, zda záměr uvedené hodnoty nepoškodí a respektuje stávající stav - zejména ve hmotě, tvaru a typu střechy. Vedlejší stavby u architektonických a urbanistických hodnot budou řešeny tak, aby nebyl potlačen význam a charakter stavby hlavní.
- při umístování staveb do uvedených přírodních hodnot vyžádá stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny.

Zpracovatel územního plánu má za úkol dále:

A) Z HLEDISKA URBANISTICKÉ KONCEPCE

- zajistit, aby plánovanou výstavbou při zvýšených průtocích nevznikaly v území bariéry zhoršující odtok vody z řešeného území,

především v urbanizovaných územích nesmí vlivem staveb docházet k dalšímu zvyšování hranice záplavového území

- při návrhu nových rozvojových ploch upřednostňovat volné plochy v zastavěném území a plochy s III. a nižší třídou ochrany ZPF,

ochrana nejcennějších zemědělských půd před trvalým znehodnocením vlivem zástavby

- vymezovat nové plochy výroby a podnikatelských aktivit v území při minimálních negativních dopadech na životní prostředí a soudržnosti obyvatel území,

nové plochy výroby musí respektovat stávající charakter území a především svými nároky nezhoršit stávající stav v území, event. je možno v rámci nových ploch výroby a podnikatelských aktivit navrhnout kompenzační opatření

- je nutné respektovat zásady ochrany urbanistických, architektonických a historických hodnot území, prostorové uspořádání krajiny a sídel, chránit historický půdorys sídel,

rázovitost a identifikace historického vývoje obce zvyšuje atraktivitu a hodnotu obce - zejména se zpracovatel podrobněji zaměří na vymezený urbanisticky významný kompoziční prostor; u novostaveb či rekonstrukcí v historických partiích obcí je nutno respektovat typ okolní zástavby - např. orientaci štítu, podlažnost, typ střechy, vjezdy k objektům apod.

- prověřit vhodnost pozemků pro bydlení v RD z pohledu urbanistického (velikost a expozice parcel, umístění objektů bydlení atd.), hygieny bydlení a životního prostředí,

novostavby nesmí snižovat úroveň a možnosti bydlení u okolních stávajících objektů např. velikost nových stavebních parcel musí respektovat stávající charakter a stav bydlení

- při urbanistickém rozvoji a intenzifikaci využití zastavěného území minimalizovat fragmentaci krajiny a vytvořit podmínky ke zvyšování biodiverzity krajiny,

úměrně k zastavitelným plochám by měly být vymezeny i plochy veřejné zeleně a veřejného prostranství

- prověřit možnosti a stabilizovat plochy a trasy pro rekreaci (koupaliště, turistika, cyklistika),

podpora krátkodobé rekreace a zpřístupnění okolí k odpoledním vycházkám

- prověřit možnost přesunu vjezdu do zemědělského družstva popř. přemístění družstva v místní části Srbice

Zemědělský areál v centru Srbic velmi zatěžuje provozem. Zpracovatel prověří možno zásobování areálu mimo tak, aby nebylo nadměrně zatěžováno centrum obce.

B) Z HLEDISKA KONCEPCE VEŘEJNÉ INFRASTRUKUTURY

- do územních plánů obcí je nutné zpracovat záměry stanovené platným Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje, event. prověřit aktuálnost údajů,

- stanovit koncepci čištění odpadních vod a zásobování pitnou vodou,
- stabilizace stávajících ploch veřejného prostranství popř. vymezení ploch nových ochrana a rozvoj veřejných prostranství v obci

C) Z HLEDISKA USPOŘÁDÁNÍ KRAJINY

- vymežit místa krajinného rázu a zajistit ochranu cenným partiím krajiny;

v územním plánu je nutné zabezpečit ochranu krajinných typů, jejichž typové charakteristiky jsou součástí ochrany krajinného rázu a které dokládají vývojovou stopu v území

- stabilizovat a ochránit funční nivy, v nivách omezit výstavbu, prověřit možnosti revitalizace vodních toků v nivách a zpomalit odtok povrchových vod z území; zorněné nivy v bezprostředním okolí vodoteční navrátit do ploch trvalých travních porostů nebo vymežit dostatečně široké pásy trvalých travních porostů, které budou určeny pro rozliv vod při zvýšených průtocích,

zvysování a podpora retenčních schopností krajiny

- zpřesnit průběh regionálního ÚSES vymezeného v ZÚR. Dále prověřit, popř. upravit a zapracovat lokální systém ekologické stability z Generelu či jiného podkladu ÚSES ve vztahu k nové metodice vymezení ÚSES

Zajištění prostupnosti krajiny pro volně žijící živočichy a stabilizace ekologické funkce krajiny. Úkolem projektanta je mj. dovymezení případných chybějících prvků ÚSES a zajistit návaznost systému na okolní obce.

- prověřit odvodněné plochy v hydrických řadách ÚSES a popř. navrhnou asanaci vytipovaných lokalit

Primární funkcí ÚSES je vytvoření sítě stabilních území příznivě ovlivňující okolní méně stabilní území, zachovat či znovuobnovit genofond krajiny, stabilizace a podpora biodiverzity. Opatření podpoří zadržení vody v krajině, což je mj. i opatřením ze strategie ČR v přípravě na změnu klimatu.

- u vytipovaných zemědělských (zejména orných) půd s nízkou třídou ochrany (IV. a V. třídy ochrany ZPF) prověřit možnost i jiného krajinnotvorného využití,

na orných plochách v nízkobonitních třídách by mělo být umožněno i jiné např. krajinnotvorného využití bez nutnosti změny územního plánu (např. zalesnění, zatravnění či realizace vodních ploch)

- prověřit vytipované rizikové horizonty, na kterých vzniká riziko eroze a které je vhodné doplnit zelení

Na zorněných horizontech dochází k větrné a vodní erozi. Zalesněné horizonty rovněž dotvářejí místa krajinného rázu a zvyšují hodnotu daného místa. Zpravidla jsou tyto plochy v IV. a V. třídách ochrany ZPF, tzn. na půdách, které jsou pro zemědělské využití postradatelné, nízkoprodukční, mělké a skeletovité. Zpracovatel rizikové lokality prověří a po vyhodnocení navrhne opatření.

- prověřit údolnice - vznik přechodných vodních toků v důsledku zvýšené srážkové činnosti na orných plochách

Rizikové údolnice jsou vytipované přirozené sběrače spádnic. V těchto údolnicích vlivem zvýšené srážkové činnosti dochází k vytvoření přechodných vodních toků, na kterých dochází zejména na orných plochách k velmi vysoké erozní aktivitě. Zpracovatel v terénu prověří rizikovost údolnice a navrhne řešení - např. zatravněním, průlehem či jiným protipovodňovým či protierozním opatřením.

- prověřit vytipované orné plochy, na kterých se vyskytuje anebo je vysoké riziko vzniku vodní eroze

Na území obce jsou lokality, na kterých se vyskytuje anebo je již prokázána vodní eroze. Rizikové plochy zpracovatel prověří a navrhne především přírodě blízká protierozní opatření jako veřejně prospěšná opatření.

- prověřit potřebu stabilizace plochy lomu na kámen pro případnou další možnost využít těžbu kamene pro potřeby obce

v případě potřeby si může obec využít vlastních zdrojů kamene např. pro drobné opravy místních a účelových komunikací

- musí být prověřena potřeba ochrany hlavních odvodňovací zařízení a odvodňovacích kanálů a na základě vyhodnocení zpracovatele územního plánu bude ve veřejném zájmu navrženo jejich zrušení – revitalizace

Řada odvodňovacích kanálů a zařízení zbytečně odvádí vodu z krajiny, čímž dochází k prohlubování nedostatku vody v krajině. Zpracovatel ve veřejném zájmu vyhodnotí potřebu těchto zařízení a navrhne jejich zrušení či revitalizaci. Požadavek navazuje na Konceptci na ochranu před následky sucha pro území České republiky.

- budou zapracovány plány společných zařízení z komplexních pozemkových úprav

prověřit, které záměry z plánů společných zařízení lze převzít jako veřejně prospěšné stavby a opatření a které budou stabilizovány jako realizované